

Tárgy: A helyi jelentőségű természeti értékek
védelméről szóló rendelet módosítása

Sorszám: IV/

Előkészítette: Kiss Tamás ügyintéző
Gazdálkodási Osztály

Döntéshozatal módja:
Minősített többség
Az SZMSZ 12. § (4) bek. a.)pontja
alapján

**Véleményező
bizottság:** Ügyrendi, Lakásügyi és közrendvédelmi
Bizottság

Tárgyalás módja:
Nyilvános ülés

Egyéb előterjesztés

Békés Város Képviselő-testülete

2008. február 28-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Békés Város Képviselő-testülete a 258/2007. (VIII. 30.) sz. határozatával döntött a Molnár József külsős bizottsági tag által javasolt 16 darab fa helyi védelem alá helyezéséről. A fák korának megállapítására Békés Város Polgármesteri Hivatala igazságügyi faszakértőt vett igénybe, aki a fák korának meghatározásán túl a 6531-es hrsz-ú közterület Rákóczi utca 8. számú ingatlan előtti részén lévő 12 darab fehér eperfa (*Morus alba Fegyvernekiana*) helyi védelem alól való kivonását javasolta, mivel a jelzett fák korhadtak, esztétikai értéküket elvesztették, és balesetveszélyesek. **A 0444/1-es hrsz-ú területen található fehér nyárfa és a 0468/9-es hrsz-ú területen található kocsányos tölgyfa az elmúlt évek során megsemmisült ezért helyi védelem alól való kivonása indokolt.**

Mindezekre tekintettel kérem Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a rendelet tervezetet fogadja el.

Békés, 2008. február 19.

Izsó Gábor
Polgármester

.....
Jogi ellenjegyző

.....
Pénzügyi ellenjegyző

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testületének
...../2008.(.....) számú rendelete
A helyi jelentőségű természeti értékek védelméről szóló 4/1998.(III.27.) számú rendelet
(továbbiakban: R.) módosításáról

(tervezet)

Békés Város Önkormányzata Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 16. § (1) bekezdésében, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint az egyes jogszabályok és jogszabályi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről szóló 2007. évi LXXXII. törvény 6. § (6) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következő rendeletet alkotja:

1.§

A rendelet 1. számú melléklete az alábbiak szerint módosul:

1. sz. melléklet

Védetté nyilvánított helyi természeti értékek

I. Egyedi védettségű természeti értékek:

1.)	Páfrányfenyő (Ginkgo biloba)	Széchenyi tér 8. sz. udvarán 2244. hrsz. Becsült kora: 100 év
2.)	Kocsányos tölgy (Quercus robur)	Liget, Bagoly Étterem kertje 5636/5. hrsz. Becsült kora: 120 év
3.)	Kocsányos tölgyek (Quercus robur) 5 db Csertölgy (Quercus cerris) 3 db	Élővíz-csatorna Csók híd és Rendelőintézet híd közötti szakaszán 2298/2. hrsz. Becsült koruk: 80-100 év
4.)	Kocsányos tölgyek (Quercus robur) 8 db	Sportpálya 3917/1. hrsz. Becsült koruk: 80-100 év
5.)	Kocsányos tölgyek (Quercus robur) 8 db	Sebők kert, volt Hidasháti ÁG kísérleti telepe 081/4. hrsz. Vetési István (Békés,Cseresznye u.22.) Becsült koruk: 120-150 év
6.)	Japán akác (Sophora japonica)	Kossuth u. 16. sz. alatti Tüdőgondozó udvarán 5580 hrsz. Becsült kora: 80 év
7.)	Kocsányos tölgy (Quercus robur) 1 db	R. Nagy Sándorné Tanya 28.

0289/4. hrsz.
Becsült kora: 150-200 év

8.) Mocsárciprus (<i>Taxodium distichum</i>) 2 db	Diviczki János Diviczki László Békés, Alsó-körgát 10102/1. hrsz. Becsült kora: 100-110 év
9.) Hegyi szilfák (<i>Ulmus glabra</i>)	Pataki Lászlóné 0691/6. hrsz. A fák becsült kora: 100-120, 120-150 év.
10.) Kettős-Körös-parti fehér nyár (<i>Populus alba</i>)	Magyar Állam, Kövizig, 0444/1. hrsz Becsült kora: 200 év
11.) Kettős-Körös-parti kocsányos tölgyek (<i>Quercus robur</i>)	Horváth Péter (Békés, Fáy utca 8.) 0404/1. hrsz, Becsült kora: 70 év
12.) Vadgesztenyék (<i>Aesculus hippocastanum</i>) 2 db	2240. és 2243. hrsz (Múzeum köz) Becsült koruk: 80 év
13.) Lepényfa (<i>Gelditsia triacanthos</i>)	Magyar Államvasutak Zrt. 4027/7. hrsz Becsült kora: 60 év.
14.) Magyar kőris (<i>Fraxinus angustifolia ssp pannonica</i>)	2287. hrsz (Fáy utca) Becsült kora: 80-100 év.
15.) Douglasz-fenyő (<i>Pseudotsuga mensiesii</i>) Ezüstfenyő (<i>Picea pungens</i>)	Békési Református Egyházközség (Széchenyi tér 21.), 17. hrsz Becsült koruk: 60-80 év.
16.) Kocsányos tölgy (<i>Quercus robur</i>)	6597. hrsz (Farkas Gyula Közoktatási Intézmény melletti terület) Becsült kora: 60-80 év.
17.) Szürke nyarak (<i>Populus canescens</i>) 2 db	3917/1. hrsz (Sportpálya) Becsült koruk: 70 év.
18.) Vénic szilfák (<i>Ulmus laevis</i>) 2 db	6914/2. hrsz. Becsült koruk: 80-100 év.
19.) Vénic szilfák (<i>Ulmus laevis</i>) 2 db	5643. hrsz. Becsült koruk: 80-100 év.
20.) Fehér fűz (<i>Salix alba</i>)	6910. hrsz. Becsült kora: 50-60 év.
21.) Fehér nyár (<i>Populus alba</i>)	0615. hrsz. Becsült kora: 100-110 év.
22.) Kocsányos tölgy (<i>Quercus robur</i>)	0473/2. hrsz. Becsült kora 120 év.

II. Helyi természetvédelmi terület

1.) Békés, Csátárkert vadon élő szervezetek, életközösségek, illetve élőhelyük védelme	Békés Város déli belterületi határától az Élővíz-csatorna bal oldali mederszéle, a gyulai közút, és a Malomvégesi temető melletti dűlőúttal szemben húzott egyenes által határolt terület,

2013
/A 2014 hrsz. (Élővíz-csatorna
vízfelülete) törölve a
13/2004. (IV. 30.) rendelettel
2017
2018
2019
9209
9360 hrsz.,
5 ha. 1.267 m²

A terület az Európai Közösségek Tanácsának a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állat- és növényvilág védelméről szóló, 92/43 EKG. Irányelve szerinti védettségi kategóriája: az 1. cikk b. pontja szerinti természetes élőhely, közösségi szinten nem különleges természetvédelmi terület.

- 2.) Békés - Duzzasztómű a Körös-vidéki flóra természetközeli állapotának bemutatása Békés város keleti részén a Dánfoki Üdülőteleppel határos Kettős-Körös bal partjának töltéslába, a szivattyúház tápcsatornája és az ártéri Doboz felé eső meglévő Dánfoki szivornya által határolt ártéri terület 0722 hrsz., 8,31 ha terület térkép-vázlat szerint

A terület az Európai Közösségek Tanácsának a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állat- és növényvilág védelméről szóló, 92/43 EKG Irányelve szerint közösségi szinten nem különleges természetvédelmi terület.

- 3.) Élővíz-csatorna belterületi szakasza a Fehér-Körös holtág természetközeli állapotának bemutatása Békés város belterületén a Fábíán utcai hídtól a Csók utcai hídig tartozó terület az alábbi helyrajzi számokon: 2290, 2294, 2295/1, 2296/1, 2298/2, 2355, 5636/5, 5636/14, 5643, 6912, 6914/2.

(Békés Városközpont Szabályozási tervéről szóló 36/1999. (XII. 17.) KT számú rendelet 8. §. (6) bekezdésében szabályozott helyi védettség további fenntartása, kivéve a 2289. hrsz-t.)

A terület az Európai Közösségek Tanácsának a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állat- és növényvilág védelméről szóló, 92/43 EKG Irányelve szerint közösségi szinten nem különleges természetvédelmi terület.

- 4.) Vargahossza csatorna rosszerdei szakasza a Fekete-Körös Holtág természetközeli állapotának bemutatása Békés város külterületén Rosszserdön a Verebes-híd melletti 11212/1 hrsz-ú ingatlan

A terület az Európai Közösségek Tanácsának a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állat- és növényvilág védelméről szóló, 92/43 EKG Irányelve szerint közösségi szinten nem különleges természetvédelmi terület.

A védett értékek fenntartása

- 1.) A helyi jelentőségű védett természeti érték fennmaradásának feltétele, megőrzésének módja elsősorban a gondozás és a rendeltetésnek megfelelő használat.
- 2.) A használat során a tulajdonosnak törekedni kell az értékek jó állapotban tartására, és az esetleges károsodások megelőzésére.
- 3.) A helyi jelentőségű védett ingatlan(ok) kapcsán telekalakítási tilalom, építési tilalom és korlátozás, valamint használati korlátozás rendelhető el.
- 4.) Ha az érték fenntartása a tulajdonos számára el nem várható mértékű kötelezettséget jelent, akkor annak gondozásához kérheti az önkormányzat támogatását.
- 5.) A helyi védelemben részesült természeti értékek tulajdonosai, kezelői, használói támogatására a

költségvetésben elkülönített pénzalapot kell létrehozni, amelynek kezeléséről és felhasználásáról külön önkormányzati rendelet rendelkezik.

- 6.) A helyi védelem alatt álló természeti értéket veszélyeztető tevékenységet a polgármester 30 napig terjedő időtartamra megtilthatja, s e tiltást legfeljebb 30 nappal meghosszabbíthatja.
- 7.) A helyi védelem alatt álló területen a rendeletben előírtak teljesítésére történő kötelezés, valamint a közlekedés- és tartózkodáskorlátozás a polgármester hatáskörébe tartozik.

A helyileg védett természeti értékekkel kapcsolatos, e rendeletben megfogalmazott szabályok betartása mind az állampolgárok, mind a jogi személyek, mind pedig a jogi személyiséggel nem rendelkező társaságok kötelezettsége.

Egyedi védettségű természeti értékek kezelése

1. *Páfrányfenyő (Ginkgo biloba)*

A fa környezetében az életfeltételeket javítani kell. Ennek érdekében a fa korona vetületét célszerű lenne korláttal körülvenni, feltalaját megjavítani és füvesíteni. Ezzel biztosítani lehetne a fa számára kedvezőbb víz és talajlevegő ellátottságot. Amennyiben a fa körbeépítettsége tovább tart, úgy várható az idős, és értékes fa pusztulása.

2.3.4.5. *Tölgyek (Quercus spp)*

Faápolási munkák tekintetében elsősorban a szárazgallyazás, valamint az odvak kezelése szükséges. A fák Békés város belterületén vannak, ezért díszítő értékük és a mikroklímára kifejtett hatásuk felértékelődik. Belterületi elhelyezkedésüknek köszönhetően megvédésük, bemutatásuk oktatás és idegenforgalmi szempontból viszonylag könnyen megoldható.

6. *Japán akác (Sophora japonica)*

A japán akác jelenleg jó egészségi állapotban van. Szabályos alakú lombkoronájának átmérője 20 m. Ágrendszerében csekély mértékben található csupán száraz gallyak. A fa törzskörmérete 3,40 m. Törzse kétágú, ép. A fa jelen állapotában elsődleges feladatként kell tekinteni a szárazgallyazást, és az ezt követő fasebkezelést. A fát érintő, annak környezetében történő beavatkozások a természeti értéket nem károsíthatják. A város belterületén található intézményi zöldfelület részeként a japán akác könnyen megvédhető, bemutatása oktatás szempontjából megoldható.

7. *Kocsányos tölgy (Quercus robur)*

A természeti érték jelenleg jó, közepes egészségi állapotban van. Lombkoronájának felső harmadában szárazodás tapasztalható. Elsődleges feladatként kell tekinteni a szárazgallyazást, melyet fasebkezelés kövessen.

8. *Mocsárciprus (Taxodium distichum)*

A mocsárciprusok 2,05 m, illetve 2,12 m törzskörmérettel rendelkeznek. Az értékes, ritka növények nagyon jó egészségi állapotban vannak, mely az őket körülvevő nedves élőhely mikroklímájának, illetve a viszonylag háborítatlan környezetnek köszönhető. Lombkoronájukban száraz ágak nem találhatóak. Vöröses színű, hámló kérgű törzsük és a fajtajelleget kitűnően mutató, térszerűen kiemelkedő légzőgyökereik (ciprusbabák) épek. Elsődleges feladat a mocsárciprusok sértetlenségének biztosítása. A fák környezetének kezelése során azok lombkoronája, törzse, tartó és légzőgyökerei nem szenvedhetnek károsodást.

9. *Hegyi szilfák (Ulmus Glabra)*

A hegyi szilfák 3,4, illetve 2,62 törzskörmérettel rendelkeznek. Nagyon jó egészségi állapotban vannak, amely az őket körülvevő nedves élőhely mikroklímájának, illetve a háborítatlan környezetnek köszönhető. Elsődleges feladat a szilfák sértetlenségének a biztosítása. A fák környezetének kezelése során a gyökér, a törzs, a lombkorona nem szenvedhet károsodást.

10. *Kettős-Körös-parti fehér nyár (Populus alba)*

Fehér nyár körülbelül 200 éves. Lombkoronájában a száradó, nemkívánatos ágakat el kell távolítani, a csonkokat sebkezelnéi szükséges.

11. **Kettős-Körös-parti kocsányos tölgyek (*Quercus robur*)**
A tölgyek egészségi állapota jónak mondható. A száraz ágak eltávolítása szükséges, a munkálatok után sebkezelnéi kell végezni
12. **Vadgesztenyefák (*Aesculus hippocastanum*)**
A gesztenyék egészségi állapotuk jónak mondható, törzskörméretük 212 és 220 cm. A fák korából adódóan keletkező száraz ágakat el kell távolítani, mely munkálatok elvégzése után fasebkezelnéi kell végezni.
13. **Lepényfa (*Gelditsia triacanthos*)**
A lepényfa törzskörmérete 295 cm, egészségi állapota jó, viszonylag fiatal korából és szilárd szerkezetéből adódóan hosszú ideig beavatkozás nélkül fenntartható.
14. **Magyar kőrís (*Fraxinus angustifolia ssp pannonica*)**
Törzskörméret: 282 cm. A fa jelenleg egészséges, azonban a kőrisek ettől a kortól kezdve gyorsan hanyatlásba kezdhetnek, ezért a fát a balesetek megelőzése érdekében fokozottan figyelemmel kell tartani.
15. **Douglasz-fenyő (*Pseudotsuga mensiesii*) és ezüstfenyő (*Picea pungens*)**
A Douglasz-fenyő törzskörmérete 205 cm, az ezüstfenyő törzskörmérete 152 cm. Rügypattanás előtt a fenyők alsó, elszáradt ágait a fatörzs palástjának síkjában le kell vágni, majd fasebkezelnéi kell végezni.
16. **Kocsányos tölgy (*Quercus robur*)**
A fa 213 cm törzskörmérettel rendelkezik. A tölgyfa egészségi állapota jó, viszonylag fiatal korából és szilárd szerkezetéből adódóan hosszú ideig beavatkozás nélkül fenntartható.
17. **Szürke nyarak (*Populus canescens*)**
A fák 337 cm és 275 cm törzskörmérettel rendelkeznek, egészségi állapotuk közepes. A nyárfák viszonylag gyenge faszerkezete miatt a keletkező száraz ágakat a balesetveszély megelőzése érdekében el kell távolítani.
18. **Vénic szilfák (*Ulmus laevis*)**
A fák egészségi állapota jó, törzskörméretük 241 és 262 cm. A kedvező mikroklíma miatt a fák beavatkozás nélkül hosszú ideig fenntarthatók.
19. **Vénic szilfák (*Ulmus laevis*)**
A fák törzskörmérete 220 és 236 cm, egészségi állapotuk jó. A kedvező mikroklíma miatt a fák beavatkozás nélkül hosszú ideig fenntarthatók.
20. **Fehér fűz (*Salix alba*)**
A fa egészségi állapota jó, törzskörmérete 336 cm. A keletkező száraz ágakat el kell távolítani és a kialakult sebeket fasebkezelnéi kezelni szükséges.
21. **Fehér nyár (*Populus alba*)**
A fa 390 cm törzskörmérettel rendelkezik, egészségi állapota korához képest kiemelkedően jó. A kedvező mikroklímának köszönhetően a fa beavatkozás nélkül hosszú ideig fenntartható.
22. **Kocsányos tölgy (*Quercus robur*)**
A fa törzskörmérete 340 cm, egészségi állapota korához képest jó. A száraz ágakat el kell távolítani, ezzel egy időben az esetlegesen megjelenő sárga fagyöngy által fertőzött ágakat a fertőzés alatt fél-egy méterrel érdemes levágni, a keletkező sebeket kezelni szükséges. A munkálatok elvégzésével a fa várható élettartama növelhető.

2.§

E rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Békés, 2008. február 19.

Izsó Gábor
Polgármester

.....
Jogi ellenjegyző

.....
Pénzügyi ellenjegyző